

stát osobám, které nabyly bezelstně bankovek s padělanými kolky, dá nějakou náhradu nebo ne. Žalovaný byl povinen hned při převzetí koupeného dobytčete trhový peníz hotově zaplatiti a to správnými platnými penězi. Když tak ohledně částky 1000 K neučinil, ať již jednal bezelstně nebo ne, nesplnil smlouvu, dluhuje žalobci ještě trhový peníz 1000 K, splatný hned při koupi a musilo proto vyhověno býti odvolání a žalovaný uznán povinným k plnění podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Správné odůvodnění rozsudku odvolacího soudu není vývody dovolacího spisu nikterak vyvráceno. Poukazuje se proto na toto odůvodnění a podotýká se dále ještě toto: Smlouva trhová jest smlouvou úplatnou po rozumu § 917 obč. zák. Jest proto kupitel práv z toho, že to, co jím jako úplata bylo plněno, má vlastnosti obvykle předpokládané (§ 922 obč. zák.). V tomto případě záležela kupitelova úplata v tom, že předal prodávateli na účet kupní ceny mimo jiné jednu tisícikorunovou bankovku. Poněvadž plněno bylo v tuzemsku, byl kupitel práv z toho, že bankovka vykazovala to, co dle tuzemských měnových předpisů činilo ji zákonným platidlem (§ 905 obč. zák.), to jest, že byla řádně okolkována. S tohoto hlediska jest zcela lhostejno, zda žalovaný věděl o tom, že kolek na bankovce je padělaný, čili nic, poněvadž nárok ze správy není vybudován na zavinění toho, kdo ze správy jest zodpověden. K témuž důsledku nutno však dospěti i s hlediska předpisův o smlouvě trhové. Dle § 1062 obč. zák. jest kupitel povinen, by tržní cenu z ruky do ruky hotově zaplatil. Náleží mu tedy, by prodávateli zjednal možnost, by s předaným penízem ihned a volně mohl nakládati. Tomu však není tak, poněvadž použitelnost bankovek, opatřených padělaným kollem, byla v čase kupu nejistou a nerozhodnutou. Poukazuje-li žalovaný k tomu, že takováto bankovka nebyla nadobro bezcennou, stačí vůči tomu poukaz k ustanovení § 1415 obč. zák., vedle něhož věřitel není povinen, by dal si líbiti placení po částkách. Dovolatel má ovšem pravdu v tom, že lze platiti i v jiných penězích, než tuzemské zákonné měně. Než k tomu bylo by třeba zvláštní dohody. V tomto případě bylo by tudíž bývalo třeba, by oba smluvníci byli si vědomi toho, že bankovka jest opatřena kollem padělaným. Tuto vědomost žalovaný i pro svou osobu vylučuje a to s dobrým důvodem, poněvadž, kdyby si toho býval vědom, byl by se dokonce dopustil i činu trestného.

Čís. 701.

Při exekuci na výhradné právo kutací a na kutné dílo, na základě tohoto práva již zřízené, jest exekučním soudem okresní soud, v jehož obvodu doručuje se dlužníku zákaz dle § 331 ex. ř.

(Rozh. ze dne 12. října 1920, R I 750/20.)

Vymáhající věřitel žádal u okresního soudu dlužníkovu bydliště (Ústí n. L.), by ku vydobytí jeho směnečné pohledávky byla povolena exekuce zabavením kutacích práv a kutacího díla, jež přísluší dlužníku v obvodě

okresního soudu v Bilíně. Soud první stolice (v Ústí n. L.) exekuci povolil. Rekursní soud uložil soudu první stolice, by vyslovil svou nepříslušnost a postoupil návrh na povolení exekuce příslušnému okresnímu soudu v Bilíně. Důvody: Vymáhající věřitel podal návrh na povolení exekuce, který měl za podklad směneční platební rozkaz. Vzhledem k tomu, že exekučním titulem byl směneční platební rozkaz, byl k povolení exekuce v první řadě dle § 4 čís. 1 ex. ř. povolán krajský soud v Litoměřicích. Jelikož však vymáhající věřitel té cesty nevolil, mohl dle čl. VIII. 2. novely k § 4 ex. ř. žádati o povolení exekuce u exekučního soudu. To tím spíše, když k návrhu připojil vyhotovení exekučního titulu, které bylo opatřeno potvrzením vykonatelnosti. Jakožto exekuční soud zakročiti má v tomto případě dle § 18 čís. 4 ex. ř. okresní soud v Bilíně, povolil tedy okresní soud v Ústí n. L. exekuci proti zákonu; měl naopak dle § 44 j. n. vysloviti svou nepříslušnost a návrh na známý mu příslušný exekuční soud v Bilíně odkázati. Prorogace je v tomto případě nepřipustná. Okresní soud v Ústí n. L. nebyl tedy ku povolení exekuce příslušným a nehledě k tomu ani dle § 331 ex. ř. ku rozhodnutí, jak má býti právo zpeněženo, jelikož to je výlučně věcí exekučního soudu.

Nejvyšší soud zrušil usnesení soudu rekursního a nařídil mu, by nehledě ku použitému důvodu zrušovacímu o rekursu znovu rozhodl.

Důvody:

Rekursní soud hájí názor, že v tomto případě dle § 18 čís. 4 ex. ř. má zakročiti jen okresní soud v Bilíně, jakožto soud exekuční, aniž by blíže uvedl, zda jest splněn předpoklad příslušnosti okresního soudu v Bilíně dle první, či dle druhé věty čís. 4 § 18 ex. ř. Leč předpokladu ve smyslu první věty čís. 4 tu není, neboť nejedná se o exekuci na majetek horní ve smyslu § 109 horn. zák. (viz též čl. XXV. uvoz. zák. k ex. ř.), nýbrž o exekuci na výhradné právo kutací a o exekuci na kutné dílo na základě zmíněného práva již existující. Ohledně práv kutacích pak provádí se exekuce podle § 331 ex. ř. dle předpisu čtvrtého pododdělení ex. ř. »exekuce na jiná práva majetková« (§ 330 a násl. ex. ř.) a je tedy pro příslušnost soudu k povolení exekuce směrodatným předpoklad § 18 čís. 4 poslední věta ex. ř., t. j. okolnost, kde první úkon exekuční skutečně má býti předsevzat. Prvním exekučním úkonem dle § 331 ex. ř. jest vydání a doručení příkazu dlužníkovi, aby se zdržel všelikého nakládání se zabaveným právem. Jelikož pak dlužník bydlí dle udání obou stran v Ústí n. L. a soudní příkaz má mu tedy býti doručen v Ústí n. L., nelze sdíleti názor druhé stolice, že okresní soud v Ústí n. L. k vyřízení exekučního návrhu příslušným není a že sluší exekuční návrh přikázati okresnímu soudu v Bilíně. Usnesení okresního soudu v Ústí n. L. není tedy zmatečným, naopak usnesení rekursního soudu, jež o stížnosti proti tomuto usnesení věcně nerozhodlo, neodpovídá zákonu.

Čís. 702.

Zákon o ochraně nájemců (ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n.).

Slovo »jiný« (opravný prostředek) v § 4, poslední odstavec zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. má též význam, jako slovo »další«